

Geresdlak 2021

Pár nap még a huszonegyes évből.

Illik számot vetni, mit hozott nekünk, geresdlakiaknak ez a szerencsés év. Megfogadtam, csak a jóra emlékezem. Ki sem ejtem a számon, le sem írom a bajt, a rosszat.

Az Adventi időszak rádöbbenhet minket, csakis a szeretet számít!

Az Advent időszaka segít abban, hogy megálljunk egy pillanatra, átgondoljuk mi is fontos igazán az életben.

Advent első vasárnapján megnyitottuk a Geresdlaki Mézeskalácsfalvát, meggyújtottuk az első, a Hit gyertyáját. A csillogó szempárokat látva eszembe jutott, hogy egy falu életében a fontos, az igazán lényegi a közösségi lét, az emberek egymásra találása.

Geresdlak titka ez.

A múzeumok kialakítása, fejlesztése, az ötletek megvalósítása.

Virágosítás, a virágos Geresdlak megteremtése évről-évre udvaron belül és a köz területén egyaránt. Emlékszem a régi gőzgombóc tv felvételekre. Riporter járta a csapatokat, s a titokra volt kíváncsi. Megkérdezte, hogy ki volt a főszakács, aki ezt a csodát főzte.

A válasz mindenhol ... "hát a csapat!"

A Geresdlaki Gőzgombóc Fesztivál az összefogás mintaképe.

Az országos hírű gasztronómiai fesztivál a geresdlakiak, a fiatalok „nagy bulija”, amelyre szerte az országból kíváncsiak vendégek. Mert mi olyanok vagyunk, hogy nálunk első a vendég.

Ezért szerelmesedtek belénk a finn barátaink.

No de egy beszámolót kellene írnom. Ígérem, az is meglesz, összefoglalva egy táblázatba.

Advent második vasárnapja van, amikor írom ezeket a sorokat.

II. János Pál pápa mondta, „Az Advent a remény életben tartására hívja fel a figyelmet. Az élet üres lenne Advent nélkül. Várunk valakire, aki ajándékba adja magát nekünk.”

A remény életben tartása. Soha nem volt annyira fontos, mint ezekben a napokban, hetekben. A legnagyobb megpróbáltatásokat is átvészeljük együtt, közösségben.

Igaz Vänskä Mauri mondása: Geresdlak – Együtt vagyunk sikeresek!

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok!

Dr. Habjánecz Tibor

Adventi koszorútól a jászolig

Fotó: Mánfai György

Advent az Úrjövét, meggyújtottuk az első gyertyát a koszorún. Az Isten eljön a boldogság után vágyó ember szívébe, hogy betöltse szeretetével azt. Isten azért adja a szeretetet, hogy az ember meghatározója a szeretet legyen.

Advent! Az előkészületi idő, Isten szeretetének befogadására. Isten megkeresi az embert, és az embernek is el kell indulnia Isten felé. Ha megkopott is a hitünk, a gyorsan változó világban, advent annak az ideje, hogy magunkba nézzünk, hogy mi is igazán az, amire vá-

gyunk. Ezt a bennünk lakó vágyat, úrt, hiányt, egyedül Isten tudja kielégíteni. Ne szedjél kábítószer, alkoholt se igyál mértéktelenül, csilapítókat se szedj, mert a kábulat elmúlik, s újra kezdődik a tehetetlenség és az üresség a szívedben.

Advent! A bátorság és a bizalom ideje. Isten akkor is hall bennünket, ha mi semmit sem mondunk. Isten akkor is közöttünk van, ha mi vakok vagyunk. Isten szeretetének napsugara, akkor is melegít bennünket, ha mi árnyékba bújunk.

(Folytatás a 3. oldalon)

A mézeskalács története

Sokan azt gondolják, hogy a mézeskalács nyugatról jön, pedig nem. Már az ókori egyiptomi piramisokban is találtak mézre és mézes süteményre utaló leleteket. A görögök a halottak szájába tettek mézeskalácsot, hogy bűnbocsánatot és kiengesztelést nyerjenek Cerberustól, az alvilág őrétől. Püthagoraszról fennmaradt, hogy élő állat helyett állatformájú mézeskalácsot áldozott az isteneknek.

A rómaiak afrodiziákumként tekintettek arra a mézzel és illatos fűszerekkel készített süteményre, amelyet libiumnak neveztek. A híres lucullusi lakomákon valószínűleg rengeteg mézes étel fogott: mézzel eltett fokhagyma, répa, gyümölcsök és kalácsok.

A Biblia is megemlíti Melkisédek zsidó pap kiváló mézes süteményét, így sajnos cáfolnunk kell azt a hiedelmet, hogy a mézeskalács magyar találmány lenne.

A szorgos méhek munkájával előállított méz sosem volt olcsó, ezért többnyire csak ünnepi alkalmakkor került az asztalra. A középkori kolostorokban az 1200-as évektől készítettek mézből vallásos tárgyú figurákat, életképeket. A mézeskalács korabeli rangját jelzi, hogy értékes ajándékként tartották számon, hiszen Bethlen Gábor fejedelmet külön fi-

gyelmeztették, hogy barátságuk zálogául ne felejtse el mézeskalácsot küldeni a török vezéreknek.

A mézeskalácshoz, mint szerelmi ajándékhoz, több hagyomány is kapcsolódik. Ha a fiú mézeskalács szívet vett választottjának, és a templom előtt átadta neki, az egyben a lánykérés is jelentette.

Nem csoda, hogy a finomságra specializálódott "mézesbábos" céhek is alakultak szerte a világon. Különösen népszerűek voltak a búcsújáróhelyeken, ahonnan akár ajándéknak, akár útravaló csemegének is magukkal vitték a zarándokok.

Több osztrák és német városban is nagy hagyománya van a mézeskalács készítésnek. Bad Ischl-ben, az isler hazájában ma is több híres mézeskalács készítő van. Mariázellben, a híres búcsújáró helyen már 300 évvel ezelőtt is a zarándokok kedvenc eledele volt a mézeskalács. Sokan úgy tartják, hogy Lübeckből, míg mások szerint Nürnbergből ered.

Magyarország méhészetének írott nyomait a 11. századból ismerjük, de az aquincumi ásatásoknál is találtak mézeskalács sütésre használt égetett cserépformákat. Az Árpád-házi királyok idején a kolostorok saját méhészettel rendelkeztek

és ezekből készítették mézes süteményeket és italokat.

Egy másik oldala, amiért hazánkban hagyománnyá alakulhatott: a magyar királyi méhészet. Pozsony, Kassa és Debrecen a 17-18. századok méhészt és mézeskalács készítő központjai voltak Magyarországnak.

A skandinávok és a germánok vaddisznó alakú Honigbrod-ot, mézes lepényt sütöttek a téli napforduló ünnepére, és mézeskalácsot áldoztak Odin főisten tiszteletére.

A mézkészítés, mézsör- illetve a méhviasz-gyertya készítés megbecsült szakmák voltak a középkorban. Ebben az időben az édességkészítés egyik ága lehetett a mézeskalácssütés.

Dekorációnak, látványelemnek sem utolsó egy igazi, kézzel készített mézeskalácssütőház, de abba talán bele sem gondolunk, miért készíttük ilyenkor. Honnan ered ez a szokás?

A Grimm testvérek gyűjtése tette világhírűvé azt a mesét, amelyben a gonosz boszorka az erdei mézeskalács házikóba csalja a testvérpárt. A Jancsi és Juliska történet eredete a 17. századra nyúlik vissza, valószínűleg egy Katherina Shrader nevű mézeskalács készítő, akinek erdei háza egy jól menő sütőde volt. Egy korábbi udvarlója, aki

maga is mézeskalács készítő volt, bosszúból boszorkányság vádjával feljelentette az asszonyt. A boszorkányperben a nő ellen felhozott vádak között az is szerepelt, hogy férfiakat csal a házába, hogy felhizlalja őket. Katherinát börtönbe csukták, kínvallatással próbálták kiszéni belőle a vallomást, de ő minden vádat tagadott, végül felmentették. Vádlója, Hans Malzer azonban nem nyugodott bele az ítéletbe, s egy alkalommal Grete nevű húgával ellátogatott Katherina házába, megölte az asszonyt, és hogy a holttestet eltüntesse, az egyik kemenébe vetette. Így lett a középkori büntényből előbb horrorisztikus mese, majd a karácsonyi készülődés egyik romantikus eleme.

Geresdlakon 2009-ben, mintegy 50 házzal indult a Mézeskalácsfaló készítésének hagyománya. 2015. december 2-án Joulopukki, az igazi finn Mikulás is meglátogatta kiállításunkat. Ebben az évben a középületek és lakóházak mellett mesevilág is elkészült. 2020-ban újdonságként megelevenedtek rendezvényeink is. Idén is látható az augusztus 20-i kisgeresdi ünnep, a geresdi szüreti mulatság és a püspöklaki Gőzgombóc Fesztivál. A túraszakosztály és a focicsapat is jelen van a faluban.

Barna-Mendly Erzsébet

Nyertes pályázat

Az Agrárminisztérium által kiírt 2021. évi Zártkerti Program Felhívására a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.-hez Geresdlak Község Önkormányzata pályázatot nyújtott be ZP-1-2021/7862 Geresdlak 1053 hrsz zártkerti útfelújítás címen, mely 19.021.680 Ft támogatást nyert. Két méter magas vadkerítést építünk 160 m hosszúságban valamint betonutat létesítünk 187,5 fm hosszúságban.

A Magyar Falu Program Falusi Civil Alap keretében „Civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása” elnevezésű, FCA-KP-1-2021/3-000400 pályázati azonosítószámú, „Eszközmegújítás a sporttelepre” című pályázaton 1.999.800 forintot nyert a Geresdlak Dózsa SE fűtőkorszerűsítésre, fűnyíró traktor és gyepszellőztető vásárlására.

Adventi koszorútól a jászolig

(Folytatás az 1. oldalról)

Isten a legnagyobbat, a legdrágábbat, egyetlen fiát küldi karácsonykor a világba. Ez a karácsony megdöbbentő valósága. Isten eljön a világba. Az első betlehemi éjszakán, Isteni szeretete öltött testet a Betlehemi gyermekben. Aki mindnyájunkat vár jászolához.

Kis történet szerint, melynek címe: Hogyan került az ökör és a csacsi a jászol elé.

Amikor Mária és József útban volt Betlehem felé, egy angyal titokban összehívta az állatokat, hogy kiválassza közülük azokat, akik a Szent családnak segítségére lehetnek az istállóban. Legelőször az oroszlán jelentkezett: Csak egy király méltó arra, hogy az ég és föld urának szolgáljon. Mindenkít széttépek, aki a gyermek közelébe merészkedik. Üvöltötte... Te túl félelmetes vagy, mondta az angyal. Közben a róka somfordált közelebb, és ártatlan képpel így szólt: Én majd jól ellátom őket, gondoskodom róluk. Az Istengyermekeknek friss lépesmézet hozok, és a szüleinek minden nap egy friss tyúkot. Tőled is megijedne a kis Jézus, mondta az angyal. Ekkor a páva lépett elő szétnyitva a tollait hivalkodva. Én majd széppé teszem azt a barlang istállót, és feldíszítem úgy, mint egy templomot. Te túl hiú vagy, mondta az angyal.

Sorra jöttek az állatok, de az angyal mindenkiben talált valami kifogást, s amikor szomorúan kinézett a mezőre, ott látta a csacsit és az ökröt, s megszólította őket. Mit tudtok ti felajánlani? Mivel ékeskedtek?

Semmivel, válaszolta a csacsi, és szomorúan leengedte a füleit. Mi nem tanulunk semmi mást, csak alázatot és türelmet. Mert minden más, amit tettünk, csak ostorcsapással végződött. Az ökör szégyenkezve még hozzá tette. De farkunkkal talán a legyeket elhessegethetnénk a kis Jézus arcáról, s lehetetünkkel bemelegíthetnénk a barlangot. Ti lesztok a legmegfelelőbbek, válaszolta az angyal.

A kis Jézus minket is hív a jászolához. Meg kell nyitnunk szívünket, hogy Jézus újjá szülessen a szívünkben. Nekünk is le kell győznünk hibáinkat, meg kell tisztítani bűnbánatban a szívünket, és a helyes utat követni. Ha alázattal és türelemmel véghezvük mindennapi munkánkat, feladatunkat, akkor az angyalok éneke bennünket is hív a jászolhoz. Nekünk is van helyünk a jászolnál, a kis Jézusnak ránk is szüksége van. „Elhessegethessük a legyeket”, hogy a szeretetet tovább tudjuk adni, a szenvedő embertársaink arcáról a szenvedés könnyeit letörölhessük, szolgálatukra legyünk, és jótetteinkkel melegíthessük a szívüket. Kis Jézus velünk, és rajtunk keresztül akarja szeretetét embertársaink felé küldeni. Oly sok szenvedő ember várja a segítséget, s az Úr, rajtunk keresztül szeretné ezt megtenni. Nyissuk meg hát szívünket, hogy a Betlehemi Gyermekek betölthessék örömeivel, békéjével, szeretetével. Az Ő szeretetét szívetekbe kérve, kívánok áldott, boldog, Szent karácsonyt.

Erb József atya

Juhász Gyula:

Karácsony felé

Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.

A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígézet,
Ilyenkor decemberben.

...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.

...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.

Aale Tynni:

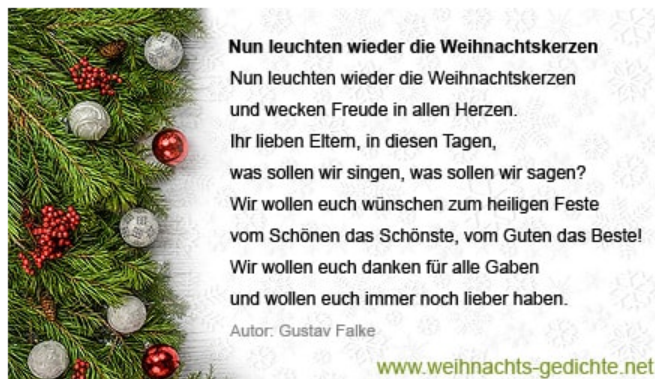
Kodin joulu

Joulu, joulu suloinen,
joulu aina uusi!
Tummat oksat säteillen
seisoo joulukuusi.

Äiti joulupuuroaan
keittää verratonta.
Kohta, kohta avataan
salaisuutta monta.

Pikku tonttu tipsutta
tupsulakki päässä.
Kuka tulee porstuaan
pitkä parta jäässä?

Juhlamieltä täynnä on
koko pieni talo.
Paista aina sydämeen
kodin jouluvalo!

Nun leuchten wieder die Weihnachtskerzen

Nun leuchten wieder die Weihnachtskerzen
und wecken Freude in allen Herzen.

Ihr lieben Eltern, in diesen Tagen,
was sollen wir singen, was sollen wir sagen?

Wir wollen euch wünschen zum heiligen Feste
vom Schönen das Schönste, vom Guten das Beste!

Wir wollen euch danken für alle Gaben
und wollen euch immer noch lieber haben.

Autor: Gustav Falke

www.weihnachts-gedichte.net

Kodolányi János Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI

Geresdlaki Német Nemzetiségi

Tagiskolájának **HÍREI**

Ökoiskolai programok

Az Ökoiskola cím elnyerésével iskolánk elkötelezte magát a fenntarthatóság és a környezettudatosság minél szélesebb körben való népszerűsítése mellett. Azon túl, hogy mélyen elköteleződünk a természetvédelem mellett, hisszük azt is, hogy csak összefogással és apró, ám annál nagyobb jelentőséggel bíró cselekvésekkel tudjuk megmenteni a Földet. Éppen ennek alátámasztására november hónapban részt vettünk egy olyan programban, amely földrajzilag távol van ugyan, de a mi együttműködő gyűjtőmunkánkunk köszönhetően mégiscsak közel került az intézményhez. A „Passzold vissza, Tesó!” kampány részeként használt mobiltelefonokat juttattunk el a Pécsi Tudományegyetemre, akik továbbítják a szállítmányt a Jane Goodall Intézetnek. A mobiltelefonokat beolvasztják, így nem kell egyébként is kihálófélben lévő állatfajok élőhelyét veszélyeztetni nyersanyagok kibányászása végett, hiszen ez az újrahasznosítás lényege. Nagy örömeinkre szolgált, hogy egy alsós osztály élen járt ebben a példamutató akcióban, és nekik köszönhetően számos telefon tudtunk eljuttatni Pécsre. Köszönjük a munkájukat és egyúttal gratulálunk is Fülöpné Gömzsis Csillának és a 2. osztálynak! Ők összesen 63 db telefont hoztak be iskolánkba. Érkezett továbbá készülék az 5. osztályból is, ők 14 db-ot adtak le. Illetve az 1. osztály 2 telefonnal, a 3. osztály pedig 4-gyel vett részt a versenyben. Köszönjük ne-

kik is a részvétel! Azt gondoljuk, hogy annak ellenére, hogy nem vagyunk nagy iskola, mégis szép számmal tudtunk bekapcsolódni ebbe a nemzetközi programba.

Intézményünk még egy pályázatot benyújtott, amely szintén kapcsolatos a környezetvédelemmel. A Cetelem

Zöldsuli gondozásában egy kerékpártúrával kapcsolatos pályaművet kellett leadni. A kiírás szerint egy kerékpáros mez tervezése és egy videó készítése volt a pályázati feltétel. A kerékpáros mez Gazda Emília 8. osztályos tanuló mesés szép munkája. A videót Schulteis Márton

7. osztályos tanuló hívta életre, nem kevés munkát fektetve a kisfilm elkészítésébe. Nagy örömmel és vidámsággal emlékeztünk vissza a tavalyi velencei-tavi bringatúránkra a gyerekekkel, amely az alkotókat megihlette. Ennek a pályázatnak az elbírálása még folyamatban van, bízunk benne, hogy elnyeri a zsűri tetszését, mi pedig gazdagíthatjuk iskolánk „zöldítését”.

Drága Zsuzsanna,
Ökoiskola program vezetője

Iskolánk tanulói és dolgozói nevében kívánok Önöknek békés, szeretetteljes ünnepeket és boldog újévet!

Im Namen unserer Schüler und Mitarbeiter wünsche ich Ihnen ruhige, liebevolle Feiertage und einen guten Rutsch ins neue Jahr!

Schulteis Balázs, tagintézmény vezető

Napraforgó Német Nemzetiségi Óvoda hírei

Adventi készülődés az Óvodában

Márton nap elteltével is sajnos még sok óvodást döntött le lábáról a betegség.

Igen kis létszámmal tanultak a gyerekek testrészeikről, érzékszerveikről. Látás, hallás, tapintás, ízlelés, mind játékos tapasztalásokon keresztül tudatosult bennük, magyar és német nyelvű dalokkal, versikékkel kiegészítve.

Aztán hamarosan előkerültek a jól ismert eszközök: sodrófa, kiszúró formák. Ezúttal azonban nem a geresdlaki gőzgombóc, hanem az adventkor híres mézeskalács miatt. Gyúrták, nyújtották, formázták az édes tésztát. Talán meg is kóstoltak egy-egy csipetet? ☺ Biztosan, mert nagyon szeretik! A cél azonban más volt: készüljön el idén is Óvodánk mézeskalács makkja. Ehhez azért a felnőttek ügyességére, kreativitására is nagy szükség volt! És az eredmény nem maradt el: a geresdlaki mézeskalács faluban ott áll a mi kis csodaszép intézményünk, felismerhető, díszes formában. A megnyitóra a sok betegség

miatt csak egy óvodásunk, Szabó-Bartos Zselyke készült adventi énekkel. Csengető hangja melegséget hozott a szívekbe. Köszönjük, hogy képviselte kispajtásait!

Ezzel az illatos-édes-kreatív tevékenységgel és a koszorún lévő első gyertya meggyújtásával kezdődött meg az advent, a karácsony várása az Óvodában. Készül az ünnepi dekoráció, felcsendülnek a jól ismert dalok, csilingel a csengettyű. Szent Miklós neve, mint

Mikulás hangzik el gyakran. Nagyon várják a gyerekek, és talán icipicivel több jóságra, kedvességre képesek egy kis ajándék reményében. Reméljük, meg is érzékelik hozzájuk minden nehézség elkenését, és örömet, szeretetet hoz nekik, no meg egy pici ajándékot is.

A 2021-es év utolsó hónapjában megköszönöm Geresdlak lakosságának az egész évi figyelmet. Kívánok a közelgő ünnepekre boldogságot, egymás iránt

kimutatott tiszta érzelmeiket. Kívánom, hogy tudjuk kizárni gondolatainkból a világ nehézségeit, mert hiszem, hogy ezek leküzdése minden egyes ember lelkéből indul ki. Maradjunk meg egymásnak szeretetben, tisztelőben, jószágban!

Az Óvoda alkalmazottai közössége és a gyermekek nevében is békés, boldog karácsonyt kívánok mindenkinek!

Cseke Zoltánné
intézményvezető

Idén is megnyílt a Geresdlaki Mézeskalácsfalv

Fotók: Takács Andrea

Fejlesztések, pályázatok 2021. Geresdlak Község Önkormányzata

Elnyert, megvalósított pályázatok	
TOP 2 Geresdi Kultúr és a Községi Ház energetikai felújítása	külső szigetelés, fűtés, mosdó, akadálymentes mosdó napelem
TOP 3 Könyvtár és Mézeskalács kiállítás energetikai felújítása	
30 db fa ültetése	30 db őshonos fa kiültetése a falu különböző pontjain a településfásítási program keretében
Elhagyott épület megvásárlása	Dózsa Gy. u. 27. szám alatti ingatlan megvásárlása, elbontása. A későbbiekben Községi tér kialakítását tervezzük
71 m ³ szociális tűzifa beszerzése	Belügyminisztériumi támogatásból
traktor és tolólap megvásárlása	Magyar Falu Program keretében 90 LE traktor és 2,5 m széles tolólap beszerzése
Testvértelepülés pályázat	Mikóújfaluvall való kapcsolat kialakításának támogatása
Közösségszervező bértámogatása és eszközbeszerzés rendezvényekhez	1 évre szóló bértámogatás, sörpad garnitúrák, színpad elemek, nyomtató és egyéb kiegészítő eszközök beszerzése a Magyar Falu Program keretében
Beadott, elnyert pályázatok	
Járdafelújítás	100 lépcső és Dózsa Gy. u. 30-50. közötti járdaszakaszok felújítása
Geresdi Kultúr belső felújítása	Színpad és falak felújítása, villamos hálózat felújítása, belső nyílászárók cseréje
Ravatalozó felújítás	Püspöklaki ravatalozó teljes külső-belső felújítása
Zártkert pályázat	A 1053 hrsz-ú földút szilárd burkolattal történő ellátása 180 m hosszúságban a Vágóhíd és a Véméndi u. között és vadkerítés készítése
Könyvtári eszközök beszerzése	NKA támogatásával teljesen új berendezést kap a könyvtár: asztalok, székek, gyermeksarok, könyvespolcok
Beadott, még el nem bíralt pályázatok	
Kisgeresdi út felújítása	A Kisgeresdi út teljes külterületi szakaszának felújítása, kb 1,8 km hosszúság
Előkészületi szakaszban lévő pályázatok	
TOP Plusz	Koffán Ház, Mézeskalács kiállítás, Gyümölcsfeldolgozó, Könyvtár és Babakiállítás belső felújítása, ahol szükséges nyílászárók cseréje és villamos hálózat teljes felújítása
Civil szervezetek pályázatai	
Német Klub Kulturális Barátsági Egyesület	Babakiállítás és Szóttes, kézimunka kiállítás épületek külső felújítás
	Gőzgombóc Fesztivál megrendezésének támogatása
Polgárőr Egyesület	Nissan Navara beszerzése
Dózsa SE	Gőzgombóc Fesztivál megrendezésének támogatása Működéshez szükséges eszközök beszerzése (fűnyíró traktor, gypszellőztető, bojler, mosógép, fűtőpanelek, sportszerek)

A csoda

Ahogy minden évben, most is Advent első vasárnapjára elkészült a Mézeskalácsfalú. Gondos, szorgos asszony és lánykezek alatt formálódtak, sülték ki a kis házikók lapjai. Szinte megszámlálhatatlan tojás esett áldozatul a díszítésnek, több zacskó porcukor tűnt el hab készítés közben, de nem bájják, mert megint megvalósul a CSODA. Igen, így nagybetűvel!

Fotó: Zay Ugróczi Iván

Fotók: Mánfai György

Jari Vilén: Nagykövetként a forrongó Közép-Európában

A geresdlaki finn falu (részlet a könyvből, 90-94. o.)

Egy május elsején az utam Dél-Magyarországra vezetett, a Pécs közelében fekvő kicsi faluba, Geresdlakra. Egy különleges ünnepre voltam hivatalos, hogy felavassam a falu finn utcáját, a Liljakatut – Liliom utcát. A falu polgármesterével, dr. Habjánecz Tiborral közösen állapítottuk meg, hogy egyikünk sem gondolta volna még néhány évvel ezelőtt, hogy 2008 majálisán együtt avatjuk majd fel a finn utcát, és hogy a településre, amit még a térképen is nehéz megtalálni, egyre több finn lakos fog költözni. A település majálisán egy finn-magyar férficsapat állította fel a májusfát, és a falu női kórusa némi finn erősítéssel német és finn dalokat adott elő. Mára a település majálisai még inkább elfinnesedtek, a programban többek között csizmadobálás és feleségcipelés is szerepel.

A mintegy 900 fős lakosú Geresdlak egyike Dél-Magyarország kicsi, eredetileg sváb kisebbség által lakott településeinek. A falu létezéséről is nehéz tudni, hiszen a Budapestről délre, Pécsre vezető hatos úton még a településre irányító táblákat sem találunk. Ahogy a történelemben oly gyakran, ebben az esetben is nagy szerepe volt a véletlennek. Geresdlak településének szerencséje az volt, hogy egy napon a faluba tévedt a finn Mauri Vänskä, aki a barátjának szeretett volna méhészkedéshez megfelelő helyet vásárolni. Beleszeretett Geresdlakba, és családját is megnyerte annak a gondolatnak, hogy megvegyenek egy éppen eladó házat a településen. Így lettek ők a

Eero Heinäluoma a finn parlament elnöke és Jari Vilén Finnország magyarországi nagykövete 2012-ben, az óvodai sószoza átadásán

falu első finnjei. 2020 nyarán a településen már mintegy 30 finn család lakott, a falu utcáin pedig egyszerre akár több mint száz finn is megfordulhat. A hivatalos adatok szerint is a finnek jelenleg a település lakosságának mintegy 20 százalékát adják. Az első beköltözők főként Észak-Karéliából érkeztek, de később már egész Finnország területéről jöttek.

A polgármester Habjánecz szerint a falu német hagyománya abban is megmutatkozik, hogy a rend, a tisztaság és az aktív közösségi élet a falu mindennapi értékei közé tartoznak. A finnek beilleszkedésében az is szerepet játszhatott, hogy számukra is fontosak ezek az értékek, valamint szorgalmasak és aktív szerepet vállalnak a falu életében. Közösen hozták rendbe a temetőt, a szomszédok pedig segítik egymást, legyen szó akár ház körüli teendőről vagy éppen autójavításról. A finnek jelenlétének következtében természetesen a szaunázás kultúrája is elterjedt Geresdlakon. A falu első szaunáját állítólag darabokban hozták Finnországból, és egy szakember is érkezett, hogy összeállítsa azt. Ma már a magyarok is értenek a szaunaépítéshez,

és olykor már maguknak is készítenek.

A finnek betelepülése új életet és erőforrásokat is hozott a faluba. Ahogyan hazájukban, az idős finnek itt is korán ébrednek és sportolással kezdik a napot. A munkába siető helyiek mellett a falu utcáin nordic walkingozó finnek már nem keltenek feltűnést, hozzátartoznak a falu mindennapi miliójéhez.

Mauri Vänskä és részben a finn nagykövetség aktivitásának köszönhetően 2008-ban megrendezték az első Finn napokat Geresdlakon, és testvértelepülési megállapodást írtak alá a ma már Joensuu városához tartozó Kiihtelysaara déli településeinek falu egyesületével. A kölcsönös látogatások rendszeressé is váltak. A helyi Pacsirta női kórus, amely finn népdalokat is énekel, fellépett Észak-Karéliában, és finn vendégcsapatok is rendszeresen részt vesznek többek között a falu Gőzgom-bóc Fesztiválján, ahol annak idején magam is zsűriztem. A híres finn Cantores Minores-kórus is fellépett már a faluban, valamint Erkki Nurminen képzőművészeti kiállítása is gazdagította a falu kulturális életét.

A finn parlamenti képviselők közül többek között

Ilkka Kanerva is látogatást tett a településen, valamint a miniszterek közül az akkori lakhatásért és médiáért felelős miniszter, Krista Kiuru. Az ő munkalátogatása 2011 őszének végén, amikor Geresdlakon is járt, valósággal felnyitotta a szemem abban a tekintetben, hogy milyen intenzíven és elkötelezetten végzi munkáját.

A következő nap került sor a vidék Magyarországra. Kiuru miniszter asszony az előző évben az Európa kulturális fővárosa címet betöltő Pécs városába látogatott, ahol találkozott Páva Zsolt polgármesterrel. Majd mindezt megkoronázva hazatérése előtt tett látogatást Geresdlakra, ahol a miniszter asszony szó szerint kétkezi munkára is kényszeredett, a falu polgármestere, Habjánecz Tibor ugyanis azzal lepte meg őt, hogy elültethetett egy saját tölgyfát, a falu foci pályájának őrzőjét és díszét.

Számomra az egyik legmeghatóbb alkalom Geresdlakon Heinäluoma elnök úrral tett látogatásom volt 2012 őszén, éppen távozásom előtt, amikor Heinäluoma a Finnugor Világkongresszus előtt személyesen szerette volna megismerni a geresdlaki finn falut. Látogatása során a település óvodájában felavatta a nagykövetség támogatásával, az asztmás tüneteket kezelésére kialakított sószozabát. A sószoza megvalósulása azért volt különösen fontos, mert így a gyerekek és a falu más lakosai saját településükön kaphatnak segítséget asztmatikus panaszaikra, és emiatt nem szükséges máshová utazniuk.

Fordította: Pachné Heltai Borbála

Hírek röviden

- Geresdlak önkormányzata szociális bérlakás céljára megvásárolta a Flórián utca 2/a házat.

- Önkormányzatunk 2021. december 18 – 2022. január 2-ig ZÁRVA tart. 2022. január 3-ától a megszokott nyitva tartási időben dolgozunk. Minden kedves olvasónknak Békés karácsonyi ünnepeket és Boldog Új Évet Kívánunk!

- A Baranya Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ idén az ötödik alkalommal hirdette meg az Önkéntesek Világnapja alkalmából az Év Baranya Megyei Önkéntese díj odaítélését. Ebben az évben is több, mint száz jelölt közül választotta ki a zsűri a 14 főt, akik e megtisztelő címet kiérdemelték. A megyei önkormányzat elnöke, dr. Őri László hangsúlyozta a díjátadón, hogy mennyire fontos a társadalmi szolidaritás, főként ebben a helyzetben, amiben lassan második éve vagyunk. Településünk is büszke lehet, mert Windischmanné Schmidt Tünde is a díjazottak között van. Gratulálunk neki!

- Idén sem tudjuk megtartani a megszokott nyugdíjaskarácsonyt a járványügyi helyzet miatt. Így nyugdíjasainkat ajándécsomaggal köszönti önkormányzatunk, ezzel kívánva nekik is áldott, békés karácsonyi ünnepeket és boldog új évet.

Januári miserend

január 01. szombat	Püspöklak	8.00
január 02. vasárnap	Geresd	8.00
január 09. vasárnap	Püspöklak	8.00
január 15. szombat	Geresd	16.00
január 16. vasárnap	Püspöklak	8.00
január 23. vasárnap	Püspöklak	8.00
január 30. vasárnap	Püspöklak	8.00

Garasdlaki kísértet

Székelyhidi Zsolt: Agrinyei gözgombóc (részlet)

11. GARASDI SZÉP VENDÉGHÁZ

Egyenletes, félelmetes, szomorú sikoltás. Az erdő mélyéről indul a falu felé, mint valami szelíd áradat. Lassan, nagyon-nagyon lassan erősödik, magához vonzza az erdő energiáit, a fákból, virágokból levelenként, szürmonként elszívja az életet. Pillanatról pillanatra hangozódik, a nyomában szél támad, csak fúj, fúj, és minden mozgót és élő halálra rémít. Madarak rebbennek fel és repülnek Garasdlak felé, nyomukban özek futnak ki a földútira. Végül vaddisznók ugranak meg, és csörtetnek a falu felé. Túlélési ösztönük sarkallja őket, hogy ne törődjenek semmi-

vel, csak rohanjanak, a legmesszebbre ettől a kínzó sikoltástól. Rőfögnek és fújtatnak és kaffognak. Patáik hangját egyre hangosabbnak hallani.

A Kisgarasd utca 8-ban Erzsók az apjával vitázik. Istvánt persze kábé annyira lehet belátásra bírni, mint egy vadkant megkérni, hogy ezentúl csakis dézsában fürödjön és ne feledje beszapannozni se magát. Sokat szoktak nevetni az anyjával, amikor titokban keresik az abszurd hasonlatokat, a lehetetlen és értelmetlen szitukat, amik a lehető legtökéletesebben rimelnek István csökönyös, régimódi és sokszor elviselhetetlen jellemére.

– Jaj, apa, téged semmivel sem lehet meggyőzni, igaz? Ha a kísértet a szemed előtt lebegne be a kertbe, te akkor is cirkuszi akro-

batákat sejteneél, meg ügyes trükköt láthatatlan kötéssel.

– Nem arról van szó, kislányom, hogy nem lehet engem meggyőzni. Csak én veled és anyáddal ellentétben a tényekben és a logikában hiszek. Mindenre van természettudományos magyarázat. Még a kísértetre, szellemre, démonra is. Nemrég bizonyították be matematikai egyenletekkel, hogy nincs élet a halál után. Az IPM-ben olvastam. Az emberi lélek egyszerűen képtelen lenne a testtől függetlenül materializálódni a mi háromdimenziós világunkban. Szükségszerűen szétszóródnának a molekulái, az anyaga elenyészne a levegőt alkotó összetevők közt. Hiszen nincs, ami egybetartsa. A kémiai kötések, a kohézió. Mint mondjuk az em-

ber fizikai testét. Már ha esetleg feltételeznénk, hogy létezik a lélek, és az élő testben funkcionál.

– Jézusom, István! – Erikának elege van ebből a zagyaságból. Ilyenkor mintha a fejét csapdosnák a betonfalnak, felmegy a pulzusa, és légszívesebben elküldené a férjét a negyedik vagy akárhanyadik dimenzióba, ahol szerteszóródnának végleg a molekulái, nem lenne kohézió, és megszűnne létezni. Feláll és kiviharzik a szobából, az előtérbe, onnan a tornácra. Jézusom, István!

– Jézusom, apa! – fogja a fejét Erzsók, ő is otthagyja a férfit, kilép a tornácra, le a kertbe, a fűre. Megállnak egymás mellett. Anya és lánya. Szótlanul néznek az erdő felé, meg a Kisgarasd utca többi házára. Atkarolják egymást. (Folytatjuk)

Kati néni 80 éves lett

Bayer Györgyné, Kati néni november 21-én nyolcvan éves lett. Polgármester úrral, dr. Habjánecz Tiborral köszöntöttük ebből az alkalomból. Mint ahogy már megszokhatták olvasóink, kértem, meséljen az életéről.

Megtudtam, hogy Ungváron született, Erdélyből származik családja.

Húga Pécsen él, Kati néni itt maradt a faluban.

Mikor elvégezte a nyolcadik osztályt, az Állami Gazdaságban, egy fiatal lányokból álló csapatban kezdett dolgozni. Később Pécsen az építőiparban vállalt munkát. Utána kezdett dolgozni a geresdlaki tsz.-ben.

Az esküvőjük 1961-ben volt, egy lánya született, aki Olaszon él. A Máriakérméni Óvodában vezetőként dolgozott, innen ment nyugdíjba – meséli csillogó szemmel –, előtte Miniszteri dicséretet kapott. Két unokájára is büszke.

Egyik Monyoródon él, hentes a szakmája, jelenleg Kúnhegyesen dolgozik, mint termelésvezető.

A másik Berkesden német nyelvű tanítónő lett. Lányaunokája már megaján-

dékozta 2 dédunokával is, az egyik fiú már 8. osztályos, a kisebbik negyedik osztályos.

Férjével közös életüket egy öreg házikóban kezdték Alsófaluban, 1972-ben építették jelenlegi otthonukat.

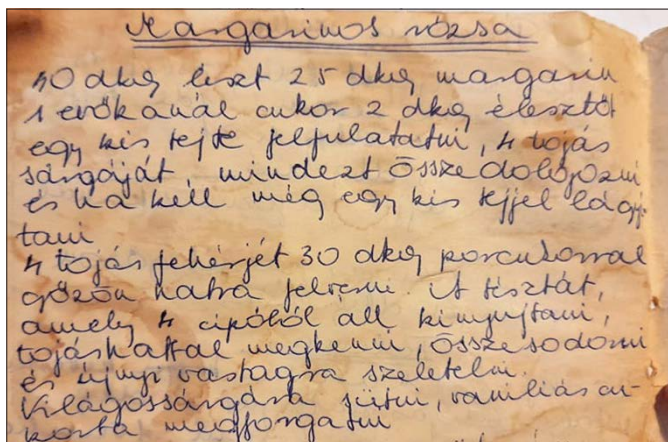
A tsz.-ből ment nyugdíjba, ahol először a növénytermesztésben, később az állattenyésztésben dolgozott. Tavaly még megművelte a háznál lévő kiskertet.

Esténként a tv-ben megnézi a hírműsorokat, vetélkedőket, kedvence az Ízörzők.

A finom sütemény, amivel megkínált minket a „Margarinos rózsza” nevet viseli. Közreadom a receptjét, érdemes kipróbálni!

40 dkg lisztet, 25 dkg margarint, 1 evőkanál cukorral felfuttatott 2 dkg élesztővel és 4 tojás sárgájával összedolgozzuk. Ha szükséges, egy kis tejjel lágyíthatjuk. A tésztát 4 cipóra vágjuk. Kinyújtás után megkenjük a gőz fölött kemény habbá vert 4 tojás fehérjével, amibe 30 dkg porcukrot tetünk. Felsodorjuk és ujjnyi vastag szeletekre vágjuk. Világos sárgára sütjük, vaníliás cukorba forgatjuk a végén.

Barna-Mendly Erzsébet

Geresdlaki Hírmondó

Geresdlak Község Önkormányzatának kiadványa

Polgármesteri Hivatal 7733 Geresdlak, Hunyadi utca 22. Telefon: 69/349-101 E-mail: geresdlak.onkormanyzat@gmail.com

Felelős szerkesztő: Dr. Habjánecz Tibor. Nyomdai munkák: Hibridlevél Kft., 1117 Budapest, Budafoki út 107-113. Felelős vezető: Lénárt Balázs ügyvezető.

ISSN 2559-9003